

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۸۳

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(مجلس شورای ملی - تهران)

جلسه شنبه ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ - ۲۳ ذی حجه ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالانه ۱۰۰ تومان
 چاپخانه ۱۲۰ تومان
 نك شماره: بکفران

مطبع مجلس

چاپخانه - تهران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ # (۲۳ ذی حجه ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) صورت صورت مجلس
- ۱) تجدید انتخاب دو نفر برای نظارت در ذخیره قانون واحد پول
- ۲) فرد و تصویب لایحه انتصاب عمالین از آمریکا
- ۱) خود لایحه از خرید مستربات
- ۵) تقدیم يك نقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه
- ۶) تقدیم يك نقره لایحه از طرف آقای ولیس كل تجارت
- ۷) بقیه خود لایحه از خرید مستربات
- ۸) موقع جلسه بعد - غنم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر برایست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه ششم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند ##

۱ - تصویب صورت مجلس

ولیس - در صورت مجلس نظری نیست (نما بندگان - خبر)

مردن مجلس صورتب شد .

۲ - تجدید انتخاب دو نفر برای نظارت در ذخیره قانون واحد پول

ولیس - لازمست خاطر آقایان اعمالگ کتتم برای نظارت در

ذخیره بانک و اجرای قانون مقیاس پول و واحد پول

دو نفر را میبایستی انتخاب میکردیم جلسه قبل کت شروع

بانتخاب کردیم عدد حاضر ۹۶ نفر بود و برای وصول

با کثرت لازم بود که ۴۹ رأی داده شود آراء مستخرجه حکایت میکند که هیچکدام از آقایان با کثرت قطعی نایل شدند زیرا آقای حاج امین اصفهانی ۴۷ رأی دارند و آقای ارباب کبکسر ۴۳ رأی و آقای بوشهری ۱۵ رأی آقای بوعس آقا و حاج زاده ۱۲ رأی و آقای فرشی ۹ رأی آقای حسین قلیخان نواب ۷ رأی و آقای حنك مدنی ۵ رأی سفید ۱۸ ورقه بنا بر این ما التزام داریم تجدید انتخاب کنیم .

عین مذاکرات مشروح هشتاد و سومین جلسه از دوره هشتم تقنیه . (مطابق قانون ۸ آذار ماه ۱۳۰۵)

دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اساسی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

لایقین اجازه - آقایان : آذینی - طالعان - ملك آرائی

عینین اجازه - آقایان : نیور ناش - فوسری - دکتر امیر اطم - مرتضی قلیان بیات - امیر دولتمانی - اعظم زنکه

امیر کبکسر - حاج حسین آقا مهدوی - قنیه - میرزا ابو الحسنخان پیرنیا - اجنار - عبد الحسین خان دیا - آقا زاده سیزداری - نوام

(آوردند آقایین نمایندگان توزیع واحد آراء بعمل آمد)
رئیس - از آقایان که برای نظارت انتخاب شده اند
 یعنی میشود که سرعت با نظارت آقای دبیر سه‌ماهه استخراجه
 بکنند و اطلاع بدهند.
[۳- ضرورت تصویب لایحه راجع بانتخاب محصلین از امریکا]
رئیس - خبر گیسبون مدارف راجع بانتخاب محصلین
 از امریکا مطرح است.

خبر گیسبون

گیسبون مدارف لایحه نمره ۱۳۶۰ دولت راجع به
 محصلین اعزامی به امریکا را با حضور آقای معاون وزارت
 معارف مورد مذاکره قرار داده و بالاخره با مادیبشنهادی
 دولت موافقت و عین آراء برای تصویب مجلس شورای
 ملی پیشنهاد می‌نماید.

رئیس - عین ماده پیشنهادی دولت قرائت میشود:
 ماده واحده - وزارت معارف مجاز است از محصلین
 ایرانی که در ممالک متحده امریکای شمالی تحصیل میکنند
 با احراز شرایط مصرحه در قانون ششم نبره ۱۳۰۸
 جزء جزایر صدی بیست محصلین اعزامی بخارج انتخاب نماید
رئیس - آقای روسی

موسی - بنده عرضی داشتم خیلی میل داشتم که
 آقای وزیر معارف تشریف میداشتند و حضورشان تذکر
 عرض میکردم ولی حالا از این قسمت صرف نظر میکنم
 چون دو سه نفر از نمایندگان دولت تشریف دارند عرض
 میکنم که بالاخره باید یک فکری بکنیم که اصول تعلیمات
 و مدرسه در مملکت خود مان تأسیس بشود و از این
 سبب پول که همه ساله باروایا میرود رفته رفته خودداری
 بشود اینهم دارد بپوش بپوش برای ما عادی میشود مثل
 سایر عادتها (اعزام محصل باروایا) در صورتیکه با این
 پول که ما همینطور خرج میکنیم میتوانیم یک آلتوریوسینه
 خیر عظیمه در ایران تأسیس کنیم و در اینجا میتوانیم
 بیش از این شاگردان مطابق دلب و عادات مل خودمان
 تربیت کنیم (نمایندهان - صحیح است) این است که
 بنده این لایحه را که امروز دیدم نأسف خودم دیدم که

اینهم مثل سایر چیزها دارد عادت مملکتی میشود
 میخواستیم بگویم که این عادت را باید رفته رفته دولت
 در فکر افتاده و موقوف عادت و تحقیق در این فکر باشند
 که باید علم را در مملکت ایجاد و تأسیس کنند. اینهم
 کار شد ما سالی صد شاگرد مرتباً برتستم باروایا سالی صد
 هزار تومان مرتباً خرج کنیم و آنطور می که باید
 بتوانیم از آنها نتیجه بگیریم بعقیده بنده توانیم. اینقدر
 هم دایره را تنگ نکنیم که پارسال آندیم گفتیم صدی
 بیست از اروپا باشد حالا امریکا را هم علاوه کنیم معلوم
 میشود که محصلین خارجی کم هستند البته مردم خیر
 میل داشتند که دروطن خودشان تحصیل بکنند و البته
 در اینجا هم بعقیده بنده بهتر است. و علاوه بتوانند
 قوام ملیت را استوار کنند و بتوانند این اصول را که
 ما بآن عقیده داریم و میخواهیم که مملکت و وطن را در
 سایه آن صیانت کنیم آراء حفظ کنند و این برستانان
 شاگرد باروایا بعقیده بنده نیست. ما بایستی کاری بکنیم
 که در اینجا مدارس عالی تأسیس کنیم الان ما یک پول
 کزاف داریم خرج میکنیم ولی مدرسه طب ما ناقصی دارد
 خیلی خجالت آورد است که بنده واقعا نمیخواهم عرض کنم
 و بایستی دید این تجدیدش ضرورت دارد که آفتاب ما
 بیست نفر شاگردان بی شصت اعزام امریکا را انتخاب کنیم
 بنده عرض میکنم که دولت از این بیست گفتند که این
 هم مثل متخصم آوردن عادت مملکتی نشود و رفته رفته
 عادت کنیم که هر شاگرد برتستم باروایا. الان سال
 چهارم است که ما چهار صدنفر فرستاده ایم سال دیگر این
 قانون تمام میشود. بنده عقیده ام این است که تا این
 لایحه تمام شد دولت یک لایحه دیگر خواهد آورد برای
 پنجسال بعد. این خوب نیست اینها را از علم باز میدارد
 نیکگذارد آن چیزی را که ما ایدآل خودمان میدانیم
 که آن پیشرفت عمل است ما بان برسیم بنده خواستم این
 تذکر را به هیئت محترم دولت داده باشم که این فکر
 را از دماغ خودشان یکلی خارج کنند و در فکر این
 باشند که بالفرض هم میخواهند معلم بیاورند در همین
 مملکت آلتوریوسینه فا کولته تمام مؤسسات علمی که
 سایر ملل دارند آلتور عوض صد شاگرد ناصد شاگرد
 تحصیل بکنند هزار شاگرد تحصیل بکنند دیگر این
 تریب بعقیده بنده برای مملکت خوش آیند نیست خوب
 است در این باب یک فکری فرمایند
ولی عظیمه (آقای دار -) - بنده بدون هیچ
 بدالله و واقعا از روی عقیده با یک کال نثر و با کال
 تلف فرمایشات آقای نماینده محترم را تلقی می کنم
 بنده خیال میکردم که اگر دولت ایران بر حسب انفساق
 سبق پیدا کرد در اینکار که نخواهد دیگر شاگرد بخارج
 فرستد آقایان نمایندگان بایستی سعی کنند و تذکر
 بدهند که دولت مجبور باشد فرستد (نمایندهان - صحیح است)
 بنده تصدیق دارم بنده کاملاً موافق با این هستم که
 بایستی سعی کنیم اینطور که آقا میفرمایند تعلیمات را
 ؟ مملکت نهمیم بدهیم. ط بدهیم نهمه بدهیم ریشه دارو
 حکم بکنیم همه اینها صحیح است ولی بالاخره برای ایران
 هیچ تنگ نیست هیچ عیب نیست که بگوید ما هنوز
 محتاج هستیم که در تعلیمات دیگران سمرشق بگیریم و
 بروم در بخارجه و واقعا یاد بگیریم. تمام مملکت که مثل
 ما خواسته اند کار بکنند و عقب نیفتند آنها تمام
 ملل طور عمل کرده اند شما تصور میکنید این وسایلی که
 میخواهید امروز در اینجا فراهم کنید با این یولهائی
 که ما خرج میکنیم میتوانیم ؟؟ این اشتباه است. شما
 تصور میفرمایید که اگر ناسالک میلیون فرناً در اینجا
 خرج کنید میتوانید همان دستگه و همان باسلی را که
 در خارج با میلیونها دارند تهیه میکنند و دارند میشود
 تهیه کرد ؟ غیر (دکتر طهرانی - با ده ملیون هم نمیتواند)
 بنابراین بنده خیال میکنم که ما این خرجی که برای
 فرستادن شاگرد بخارجه میشود بایداز بهترین مخارج مملکت
 حساب کنیم و همینکه از روی عقیده و ایمان رای بدهیم
 و خرج کنیم و این حرف را زدید که آقا وقتی فرمودند
 مثل این است که اشتباه میکنه رفته اند در خارج و تحصیل

کرده اند و برگشته اند دارای وطن پرستی نیستند برای
 اینکه ایشان میفرمایند باید در داخله تحصیل بکنند که
 دارای وطن پرستی میشوند. آقا بنده در خارج تحصیل کردم
 شما تصور میفرمایید وطن پرستی ندارم ؟؟ غیر. شما تصور
 میکنید اشخاصی که رفته اند در خارج تحصیل کرده اند
 وطن خودشان را دوست ندارند ؟؟ غیر. بنده بیش از این
 نمیخواهم در این قسمت صحبت کنم و گمان میکنم نتیجه
 که بیرون می آید از سنجشنان شاید خودشان هم این منظور
 را ندانند ولی معذرا برای اینکه آن کشایک در خارج
 رفته اند و تحصیل کرده اند و برگشته اند و آن کشای که
 در خارج هستند و تحصیل میکنند و امیدوارم که برگردند
 به مملکت خودشان خدمت کنند از این فرمایشی که ایشان
 کردند مثل بنده متاثر نشوید ما در آتیه سعی میکنیم که
 هر قدر بتوانیم بیش از آنچه که تا بحال فرستاده ایم استفاده
 کرده ایم برتستم. اینهم که آقا فرمودند که دایره تنگ
 شده است و حالا آمده اند از امریکا میخواهند انتخاب
 بکنند اینطور نیست یک عده زیادی را دولت میفرستد و
 یک عده زیادتری را بجمعه الله مردم میفرستند ولی البته
 این اشخاصی را که مردم فرستاده اند و بخرج خودشان
 رفته اند و تحصیل میکنند از پیش آمد ما و هوای کسی که
 همیشه برای خانواده اشخاصی که رفته اند یعنی هستند که
 خودشان دیگر نمیتوانند برتستم اینها در قانون سابق
 نوشته شده بود دولت حق دارد از بین شاگردانی که در
 اروپا تحصیل میکنند بیک شرایط معینی اشخاصی را انتخاب
 بکند و مخارج آنها را بدهد بعد دیده شد که بشی ها
 در امریکا هستند که دارای همان وضعیت هستند باری
 مناسبت این لایحه را آورده اند و بنده تصور میکنم که
 دیگر مذاکره در این موضوع ضرورت نداشته باشد آقایان
 هم موافقت کنند این لایحه بگذرد و افتاء الله در آتیه نظر
 نماند محترم هم بهتر از اینها خواهد شد.
روحی - بنده یک توضیح نظامنامه دارم اجازه
 می فرمایند ؟

رئیس - چطور توضیحی ؟
روحی - بدون نظرنامه
رئیس - بفرمایند

روحی - آقای وزیر عدلیه فرمودند که بنده خدای تعزاست گفته ام آقایان که در خارجه میروند حس وطن پرستی ندارند. غیر بنده اینطور عرض نکردم و بنده کاملاً ایمن دارم که ابرق بنده این مرگ هم وطن پرستی و افراوش نمیکند. لکن بنده عرض میکنم آثار و اخلاق ایرانی را تارک میشوند و این یک چیز خلافی بود و خواهش میکنم اینطور نفرمایند. (خنده نمایندگان)

رئیس - پیشنهادی از آقای فرشی رسیده است فراموش شود:

این بنده پیشنهاد میکنم کلمه شمالی حذف شود.

رئیس - آقای فرشی
فرشی - بنده اطلاع دارم در امریکای جنوبی هم بواسطه آزادی عمل از شاگردان ایرانی بی بضاعت هستند و اگر دولت محظوری ندارد بنده عقیده ام این است کلمه شمالی حذف شود نوشته شود شاگردانی که بامریکا فرستاده میشود در امریکای شمالی بواسطه گرانی شاگردهای بی بضاعت نمی توانند تحصیل کنند ولی در امریکای جنوبی بواسطه آزادی عمل هستند ارباب شاگردان این را استثناء کرده اند. این برای مساعدت کردن ایشان گردان بی بضاعت است چرا عمود شود لذا بنده پیشنهاد کردم که این کلمه شمالی حذف شود.

وزیر عدلیه - اگر چه بنده تصور میکنم که زیاد باشدند اشخاصی که بامریکای جنوبی میروند خصوصاً از برای اینکه وضعیات تحصیل در امریکای شمالی فراهم تر است مدهلک بنده اشکالی نیست در اینم در اینکه این پیشنهاد قبول بشود البته دولت در هر مورد نگاه میکند اگر مورد قابل رعایت است انتخاب میکند و الا غیر.

مخیر (دکتر سنک) - قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگری هم از آقای افشار رسیده

است که بیروت هم اضافه شود. آقای افشار
افشار - پیشنهاد را بخوانند

رئیس - مفاد پیشنهادت را بکنم. بفرمایند

افشار - در لایحه که دولت پیشنهاد کرده فقط امریکای شمالی را اضافه کردند ولی بغیر از امریکای شمالی بیروت هم عدد شاگردان ایرانی دارم که تحصیلکنندگان پدیدت بلکه مساوی است با شاگردان امریکای شمالی و اینها هم چهار همین عمودند که شاگردهای امریکای شمالی و اولیای همین شاگردها هم چندین مرتبه بوسیله نمایندگان به وزارت معارف مراجعه کرده اند و شاید به بعضی از آنها که بی بضاعت هستند کمک می شود و متأسفانه مطابق قانون سابق دولت توانسته اند بآن ها کمک بکنند از این جهت بنده پیشنهاد کردم که بیروت را هم ضمیمه این قانون بکنند که شاگردانی هم که در بیروت تحصیل میکنند بتوانند از این قانون استفاده کنند

وزیر عدلیه - بنده میخواستم منشی کنم از نماینده محترم پیشنهاد خود شان را عرض کنند و الا اگر این طور بخواهیم بحث کنیم نتیجه نخواهد داشت بلك این که آقایان که در بیروت هستند بسهولت میتوانند بیرون بخارجه و قدری زحمت بخودشان داده تشریف ببرد اروپا (افشار بول ندارند)

رئیس - آقایان که با پیشنهاد آقای افشار موافقت دارند قیام فرمایند.

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقایانیکه با ماده واحده با حذف کلمه شمالی پیشنهاد آقای فرشی که آقای مخیر و دولت تماماً قبول کردند موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

۴- شور لایحه باز خرید مستمریات

رئیس - غیر کبیرون بودجه راجع به لایحه باز خرید مستمریات فراموش فراموش فراموش.

غیر کبیرون

کبیرون بودجه در جلسه اخیر خود با حضور آقای وزیر مالی لایحه نمره ۳۸۳۹ دولت راجع به باز خرید مستمریات و حذف قسمتی از مصارف روشنائی و غیره از دفاتر مربوطه را مطرح و مورد شور و مطالعه قرار داده بلاخره با اصلاحات لازمه موافقت نمود موافقت واقع و اینک راهبورت آنرا برای تصویب بمجلس مقدس تقدیم می دارد:

ماده اول - اشخاصی که بعنوان مستمری اعم از شخصی و دورولی حقوقی از دولت دریافت میدارند مکلفند حقوق خود را در مقابل دریافت مبلغی که میزان آن بر ترتیب ذیل مبین میشود بدوخت و اکتاف نماید. ماخذ حساب باز خرید مبلغی خواهد بود که در آخرین پرداخت بخواهد تومان مصاحب مستمری داده شده است:

- ۱) مستمریات شخصی غیر دورولی از فرار چهار برابر مبلغ پرداختی مستمریات سالیانه
- ۲) مستمری دورولی بنسب زمانی که از مدت قانونی بر فراری باقی باشد یعنی: تا حدود یکسال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۱۱ روال

از ۱۱ سال بیابا الی ۲ سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۱۶ روال از دو سال بیابا الی ۳ سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۲۱ روال

از ۳ سال بیابا الی ۴ سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۲۵ روال از چهار سال بیابا الی پنج سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۲۹ روال از پنج سال بیابا الی شش سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۳۳ روال از شش سال بیابا الی هفت سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۳۷ روال از هفت سال بیابا الی هشت سال مدت باقی معادل عدد

توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۴۱ روال از هشت سال بیابا الی نه سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۴۵ روال از نه سال بیابا الی ده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۴۹ روال از ده سال بیابا الی یازده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۵۳ روال از یازده سال بیابا الی دوازده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۵۶ روال از دوازده سال بیابا الی سیزده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۵۹ روال از سیزده سال بیابا الی چهارده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۶۲ روال از چهارده سال بیابا الی پانزده سال مدت باقی معادل عدد توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۶۴ روال

توأمهای پرداختی مستمری سالیانه شرب در ۶۴ روال پس از اینکه مستمریات بر طبق نرخ مذکور خریداری شوند از دفتر حذف خواهد شد.

ماده دوم - اشخاص ذیل حق استقاضه از باز خرید مستمری نداشته و مستمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفتر دولت حذف خواهد شد:

- ۱- اشخاصی که مرتباً حقوق از خزانه دولت میگردد
- ۲- صاحبان مستمریاتی که تا آخر اسفند ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت باز خرید مستمری بوزارت مالیه مراجعه نکرده باشند.

ماده سوم - افرادی که بعنوان صرف روشنائی بقاع و مقابر ضمن دفتر مستمریات منظور میشوند باستانی اقدام ذیل تماماً حذف خواهد شد:

- الف) صرف روشنائی مزارات هر یک از ائمه اطهار و حضرات ابرو الفضل علیهم السلام
- ب) صرف روشنائی مزار سلاطین ماضی و عباس میرزا نایب السلطنه که امسال بودجه وزارت معارف انتقال یافته و در سالیهای بعد اعتبار لازم برای آنها در بودجه وزارت مزبور منظور خواهد کرد.

حج صرف روشنائی و مخارج مدارس مطابق اقلام
 جز آمد دلتز ثنعا جنباً بپروجه وزارت معارف انتقال
 خواهد یافت

بیسره - اجناسی که نرخ آنها ثابت است بهمان نرخ
 و آنهایکه تعیین قیمت نشده بشرح روز تبدیل بقصد
 خواهد شد

د) صرف روشنائی مقابر مرحوم حاج شیخ مرضی
 آصاری - مرحوم حاج میرزا حسن شیرازی - مرحوم
 حاجی ملا هادی سبزواری - مرحوم حاج شکر الله کرمستانی
 به بپروجه معارف انتقال خواهد یافت

ماده چهارم - ارقامی که بعنوان عوض بهره - عوض
 مال الاجاره و تخفیف ضمن دفاتر مستعمرات منظور شده
 است و وزارت مالیه مجاز است با موافقت صاحبان آنها در
 مقابل تأدیبه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری
 کرده از دفاتر حقیقی نماید

ماده پنجم - وزارت مالیه مجاز است تا مبلغ هشت
 میلیون و هفتصد و چهل هزار ریال از بانکها استقراض نماید
 مبلغ استقراضی مزبور بضافه اعتباری که جهت پرداخت
 و باز خرید مستعمرات ضمن بپروجه ۱۳۱۱ منظور است
 بصرف تأدیبه قیمت مستعمرات و معارف خریداری مطابق
 مفاد ماده اول و سوم و چهارم اینقانون تخصیص می یابد
 برای استهلاك اصل و فرغ فرشه نیز دولت موظف است
 در مدت سه سال متوالی از ابتدای سال ۱۳۱۲ اعتباری
 معادل نلک فرشه مزبور بایشان فرغ آن ضمن بپروجه سنوآه
 ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ منظور بدارد

ماده ششم - اینقانون از تاریخ تصویب بموقع
 اجرا گذاشته می شود و تاریخ اجرای آن ماده ششم قانون
 متمم بپروجه ۱۳۱۱ موصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ ملغی
 خواهد بود

نویس - مذاکره در کلیات است. آقای دکتر طاهری
 فرمایشی دارید؟
 دکتر حقیقی (مخبر) - در ماده پنجم شرط چهارم آنجا که

نوشته بر طبق مفاد ماده اول و سوم و چهارم این قانون تخصیص
 می یابد کلمه «سوم» زیاد است بر طبق مفاد ماده اول و چهارم
 باید باشد این عبارت را اصلاح بفرمائید.

نویس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده حقیقتاً با اطلاعاتی که از دفاتر
 وزارت مالیه و دفاتر مستعمرات و ولایات دارم میتوان عرض کنم
 بهترین فکری است که وزارت مالیه در این موضوع کرده است
 و بسیار نظر عالی است علتنش هم این است که تقریباً هیجده
 هزار اسم بلکه متجاوز در دفاتر دولتی باسم مستوری و
 تعقیب و باز خرید در مقابل اجاره و ازای بهره بر داری
 باین اسمی مختلف یک دفاتر مفصلی در مرکز
 و ولایات بر شده بود آن وقت روی مبلغ که می آید
 فلان آدم سه تومان مستعمرات است پنج تومان مستعمرات
 است ده تومان مستعمرات است و البته وزارت مالیه
 مجبور بود که این دفاتر را حفظ کند و برای آنها بکند
 و مستوفی و همه چیز داشته باشد و خرج کزانی بکند
 برای پرداخت آن مستعمرات صاحبان آنها. و علاوه بر این
 یک خلاف کاره ای هم ممکن بود در این قضایا بشود
 یک اشخاصی وجود نداشته باشند و باسم آنها گرفته شود
 سابق که بود ولی فعلاً متروک است. لکن دوسه موضوع
 بود که چون بنده اطلاع داشتم لازم دیدم عرض آقای
 وزیر مالیه برسانم ببینم برای آنها چه فکری کرده اند
 چون این مستعمرات سه قسم است یک قسمت از بعد از
 قانون یعنی قانون وظایف که در مورال با دوره دوم گذشت
 (اقر - دوره اول ۱۳۲۴) در قانون قید شده است
 که هر کسی مستعمری او ضبط میشود و نصف بلاکسر آن
 در حق ورثه قانونی او برقرار میشود تا پانزده سال مدت دارد
 پانزده سال که رسیدن حقش ساقط میشود. وضع اینطور شده است.
 بدلت اینکه از دوره اول تا حالا بیست و پنج سال بیست
 و شش سال است و آنها هم که بازده سال تعیین و تصویب
 شده است مدتی منقضی شده است و از دفاتر هم حذف
 شده یک قسمت دیگر است که مدتی هنوز تمام نشده و

مطابق قانون در حق ورثه قانونی بر قرار شده آنها هم
 مدت دارد و البته یکی یکسال جلوتر است و این نظری
 که وزارت مالیه برای پرداخت این قسمت گرفته خیلی
 قریب عادلانه است و روی مدتی که حق دارند شرب
 بیتر میشود و خیلی زیاد تر است یک قسم مستعمراتی است
 که بقول آقای اورنگ هنوز امرده اند (اورنگ - جان
 سختی کرده اند) فراموشی در دستشان است و در دفاتر هم
 هفت این هزارا چون دولت در این سالهای اخیر بنده خاطر
 هفت که یک کمیضانی در این ها شده یعنی یعنی ها را
 فراموشان. بدهند و بعضی ها را توامی پنج فران و بعضیها
 را توامی دوریال میدهند و این یک موضوعی بود که
 بنفواستهم آقای وزیر مالیه توضیح بدهید که اینها خریداری که
 فر این اسم مستعمرات میشود روی فرمانشان میشود یا
 اینکه از روی بولی که فعلاً باها پرداخت میشود یعنی
 روی پرداختی خریداری میشود.

یعنی از نایبندگان - از روی پرداخت.

مؤید احمدی - خصوصاً این است که پرداخت مناط است
 فرمان. این یک موضوع. موضوع دوم مدتی که در اینقانون
 قرار داده اند بنظر بنده کم است علت هم دارد. بعلمت این
 که آقایان و کلازه ولایات میکنند که در ولایات این قبیل
 مستعمرات را بر دو قسم کرده اند مستعمری کتابچه مستعمری
 ولایتی. در دفاتر ما هم همین قریب است و یک فلسفه هائی
 داشته اند این مستعمرات برقرار شده است که حالا نمیخواهم
 عرض کنم. یک مشت زن بجه سید قنبر و کور هم چون چیز
 ها که باید نامته ۱۳۱۳ وزارت مالیه رجوع کنند این
 اشکال دارد حالا که شما می خواهید ذرواقع یک رعایتی از
 اینها بکنید و هم دولت را خلاص کنید و هم وزارت مالیه
 را راحت کنید و هم این اختصاص را راحت کنید
 و شنباً یک سریاً هم بهشان بدهید که بروند
 کسی کنند. حالا که اینطور است بقرده بنده بهتر نیست
 که این مدت را زیاد کنید که به جا خیر برسد و لازم هم
 باشد که فقط وزارت مالیه بگردد بدارات مالیه هم اطلاع
 بدهند آنها وزارت مالیه اطلاع بدهند. زود را بجا بدهند

که باید بوزارت مالیه خودشان را معرفی کنند ضرری
 ندارد که آرمان مستعمری همان ادارات محلی ولایات و
 بلوکات رجوع کنند و آنها بوزارت مالیه اطلاع بدهند مدت
 را هم زیاد تر کنید. اما موضوع مخالفت بنده اینکه تذکر
 بود. مطابق اطلاعاتی که بنده دارم این بهره برداری و اجاره
 که در وزارت مالیه الان هست عنوانی این است دولت
 در دوره های سابق یک ملکی داشته چهار دانگ پنج دانگ
 خالصه بود و یک دانگ دو دانگ ملک کسی دیگر بزرگ آمدند
 آنرا اجاره کرده اند. الا هم در دفاتر مالیه بعنوان
 اجاره است پولش را هم که من پردازند اسم مال.
 الاجاره است خریدن این بنده نسیبم چه عنوانی دارد.
 این را باید صاحبش و نگار کرد. معنی ندارد دولت بخرد.
 فیروز آباد را دولت هر سال اجاره میکند بنده اطلاع
 دارم که دو دانگ از این فیروز آباد حضرت عبدالعظیم وقف
 مدرسه حاج آقا رضا است دولت آمده در پنجاه سال قبل
 از این اینچازا چهل ساله اجاره کرده سالی دویست خروار
 کتدم کتدم هم آتوق خرواری دو تومان بود قسیر کرده
 در خرواری دو تومان الان هرمان سالی چهار صد تومان را
 بعدوسه میدهند. حالا این را باید باز خرید کند و بفروشد
 (اقر - خبر) این بقریده بنده عنوانی ندارد زیرا هم
 مخالف شرع است و هم مخالف امانت و عدالت است. آنچه
 که از مردم اجاره کرده اند باید بهشان بدهند و
 می گویند که ما دیگر مستأجر نیستیم. یکی دیگر بادم است
 یک دهی است در استرآباد آقایان و کلازه استرآباد باید
 خوب مطلع باشند آنچه همین حال دارد که چهار دانگ مال
 آقا محمد خان بود و سایر قاجاریه خریده اند یک دانگ وقف
 است و یک دانگ دنیبر و او را خریدند و آنها را دولت
 اجاره کرده و پرداخت هائی هم که همه ساله می کند باسم
 مال الاجاره داشته اند نوشته اند بخرد. این بقریده بنده عنوانی
 ندارد و باید و نگار کند و صاحبش دولت تا امروز مستأجر
 بوده حالا نمیخواهد دیگر این عنوان را داشته باشد
 باید اجاره را فسخ کند. اگر لازم دارد باز اجاره کنند

و اگر لازم ندارد قسح کند و بی زهدا و ولی این را بتوان مستمری خریدن هیچ عنوانی ندارد. (صبح است) **ولیر مالیه (آقای قلی زاده)** - ابتدا باید نسبت به نکاتی که آقای موید احدی اظهار فرمودند چند کلمه عرض کنم

(در این موقع اعلیحضرت مالک عراق مجلس وارد و در جایگاه مخصوص سامانی جلوس فرموده و مجلس با احترام تشریف فرمائی معظمه قیام و سپس فرمودند) **ولیر مالیه** - باید چندکلمه عرض کنم بدون آنکه هیچ نوع چسبندی داشته باشم که از مستمری بکلی برای فدیام بقایای بکنم. و اگر هر قدر هم با حق بود باید متناقض یک زمان سابقه بود که اوضاع و مقتضیات الزمان ایجاب میکرد و برود بواسطه ترقی مملکت و انتباه عمومی مرتفع شده و حالا بحمد الله وقتی که به مجلس هفتم همچون لایحه میماند هم باقیانقیق میگویند چه فکر خوبی است و اگر این لایحه را به مجلس دوم یا اول میاوردم می گفتند که ای بابا مردم فقیر ما می خوانندشانرا بپرند. بله آنوقت اوضاع روحی مملکت آشطور بوده! یک چیزی از دسالمالی قیل بر فرار شده بود ولی ناچه عرض انداز بکنم اینها واهی وی بی پایه بود و بیکلی ناحق بود محتاج بگفتن بنده نیست ایقابان خودشان خوب میدانند چیزی که خود ما بدست است این است که در مجلس اول بنده جزء یکسیویون مالیه که باصلاح امر روز میشود کب-بون بودجه کنت بودم و در ظرف هفت ماه از صبح تا سه ساعت از شب گذشته می نشستم و این جا هم نهاد میخوردیم این مستمری ترا مرور کردیم قریب دوست هزار فرد بکلی بکلی را می خواندیم و رأی میدادیم که باقی باشد یا نه پادم می آید از طرف مالیه مرحوم میرزا محمد حسین منگه می آمدند بده جوان بوم و اصطلاحات مستوفی کری نامه نامی مالیه یک دوزی بنده خواندم که باستواری بده گفتیم این چه چیز است گفت این حقوق خدمت است از این جور چیزها خیلی بود باقیش آقا سیدعلی شل و آقای حسین سید کور و از این چیزها نیکبوم چرا میدادند بالواد بدیندر آنوقت ما قسطل می شد. اول

عرض کردم که بنده حرفی نندادم و انتقادی ندادم ولی برای توضیح و تاریخ مطلب اگر آقایان اجازه بدهند بطور اختصار عرض کنم مستمریات عمومی خرج آمده مرکز و ولایات در سالهای قیل از ۱۷۸۶ شمس قیلاً و پیشا بالغ برهفت کرد و تعداد صاحبان مستمری تقریباً و هفتاد هزار نفر رسیده بود که بهمان تناسب هم برای انجام مشول صاحبان مستمری و صدور فوض آنها ادارت مالیه دارای عده زیادی اعضاء بود تا در سنه ۱۷۸۶ که صورت کلیه مستمریات قدیم مجلس شورای ملی گردید مجلس سه کرد و این مستمریات را منقطع و چهار کرد و تعداد چسبا برای صاحبان حقوق باقی و برقرار گردید و وقتی که مظفرالدین شاه مرحوم شد این مملکت بازترود و نیم عایدی داشت و پست و یک کرد و نیم منخرج داشت و اکثر منخرج هم همین بود خواسته این شش کرد را تبدیل کنند بواسطه حذف این چیزها از آن جمله مستمریات بود که آقایان میبایست دوازده هزار تومان در سال. پست و شش هزار تومان و پست و نه هزار تومان هفتاد و پنج هزار تومان و یکی از آقایان هم ۱۲۰ هزار تومان داشته است. اگر چه از آن تاریخ حال حال جالبی از مستمریات چنانچه عرض کردم در ذیلا هم برضی برسام است و دفتر خراج آن حذف و ضبط گردید.

- ۱ - بنوان نونوی که بند از فوت صاحب مستمری حقوق او بر طبق قانون وظائف مدوب ۲۶ ربع التانی ۱۳۲۸ از دو هزار تومان به بالا ضبط و از دو هزار تومان کمتر هم مطابق قانون پیش از شصت و چهل و پان تومان دبداره هر یک از وراثت بدست یازده سال برقرار نمی شود.
- ۲ - بنوان اعضاء عدت قانونی در آخر هر سال (تقریباً) سالی ده یازده هزار تومان.
- ۳ - بنوان بصره یک (بعلت استخدام) و بصره دو (بعلت عدم مطالبه پنجسال متوالی)
- ۴ - بنوان واکذاری مستمریات در مقابل ائمه عالیجات خالصگی.
- ۵ - بنوان واکذاری مستمریات موردی که سه ماهه کسرت از دو تومان برداشتی بوده باشد بر طبق قانون

مهره ۱۷ شبان ۱۳۲۹ (بیاض برداشتی از قرار تومان پنج تومان) مهیلا تعداد نرات فذات مستمریات صاحبان حقوق دیوانی را در حال حاضر بالغ هفتاد هزار و شصت و چهل و یک نفر بوده و با این خرج آمده آن به دولت و هفتاد و هشت هزار و هشتصد و چهل و پنج تومان است زیرا بعد از فوت صاحب مستمری که یک نفر بوده عده مستمری بگیرد و از ترقی داده و به چند نفر رسانده است که از این جهت هر سال اوقات عده از کارکنان و زراتت مالیه را در مرکز و ولایات بصورت ترقه و نهیست و حواله برداشتی مستمریات و مکاتبات در اینموضوع معروض میدارد. اما برای اصلاح این عمل که صاحبان مستمری هر سال در مقام مطالبه برنیانند و برای وصول حقوق خود در زحمت نباشند پیشنهاد شده است فلان مبلغ گرفته شود که معادل چهار برابر باشد این بود مقصودی از تاریخینچه مستمریات که برضی رسانم. اما راجع بدست. مطلب دوم راجع بدست که فرمودند. این مدت نظر ما خیلی زیاد می آید برای اینکه باقیی اصل شصت و پنجاه هزار تومان قریب است و بدین و این صاحبان مستمریات تماماً بدون استثناء رجوع و مراجعه میکنند یوزارتت مالیه که مستمریایان را بگیرند. اما آنچه از آقایان راجع یوزارتت مالیه و ادارات مالیه در ولایات فرمودند لازم است عرض کنم که در تمام قوانین و نظامها که نوشی می شود فلان آدم باید یوزارتت مالیه اطلاع و خبر دهد یا به وزارتت مالیه پردازد اگر متلاً در رفسنجان هم کسی بداره مالیه چیزی داد قانون شاملش است و مثل این است که یوزارتت مالیه برداشته است منظور از وزارتت مالیه هیچوقت قید بداره مرکزی وزارتت مالیه نیست. اولاً دهمه جایان قانون چاپ می شود مستتر می شود و دستان روزنامه نشر شده و اطلاع بدیند. علاوه بر این تمام این مستمری بگیرها در طرف یکسال مراجعه میکنند که مستمری خودشان را بگیرند و ما بهتر از این قصد داریم. قصدمان این است که این را عملاً طوری اجرا کنیم که حتی مظفر اسفند ۱۳۱۳ هم باشیم. و دفتر را از حالا پاک کنیم و آنها را در صورت امکان بنوان دومیه بگذاریم که حقوق آمد پولش را

سرحداث فدری متکثر است تا قاضا میکم این لایحه با دو فوریت مطرح شود و بگذرد. ولی نظر اینکه در این جلسه ممکن است وائش فرام باشد و چیز دیگری در دستور باشد استدعا بیکم در جلسه دیگر مطرح شود با حفظ این قضایا بنده پیشی قید فوریت

ولیس - از طرف جمی آرایان تقاضا شده چند دقیقه تنفس داده شود (جمعی از نمایندگان - صحیح است) (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از چهار دقیقه مجدداً شروع کردید)

۷۱ - بقیه شور لایحه باز خرید مستمریات
ولیس - مذاکره در کابین لایحه است. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

ولیس - آذوقه موافقت برورد در - واد دارند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود. ماده اول - اشخاصی که بعنوان مستمری اعم از شخصی و موردی حقوقی از دولت دیافات مدارزند مکلفند حقوق خود را در مقابل دیافات ملی که میزان آن برتریب ذیل مبنی می شود بدولت واگذار نمایند. مانند حساب باز خرید مابقی خواهد بود که در آخرین پرداخت برآورد تومان یساحب مستمری داده شده است

ولیس - فهرست که منتشر شده است. ملاحظه فرمایند قرائتش ضرور نیست
 (بقیه ماده بیفزون ذیل خوانده شد)
 پس از اینکه مستمریات برطبق نرخ مذکور خریداری شوند از دفاتر حذف خواهد شد.

ولیس - آذوقه دیبا - بنده با این لایحه اكمال موافقت دارم و حقیقتاً یکی از اقدامات خوب دولت است هم دولت از خودش دفع زحمت میکند و هم یک عده مردم راحت می شوند ولی در ماده اول بنده یک اعتراضی دارم و آن این است که در ماده اول صاحبان مستمری مکلف شده اند برای فروش

ولی برای دولت اینجا تکلیف مینماید ممکن است در بعضی جاها در ایالات و ولایات صاحبان مستمری مراجع بهامورین وزارت مالیه بکنند و آنوقت مساحبه بدو تا آن مدت قانونی بگذرد و مستمری اشخاص حذف شود از دفاتر این را بنده نظر دارم معاضد ترک صاحبان مستمری در این باب مکلفند برای فروش دولت هم مکلف باشند برای باز خرید. معامله از یک طرف اینجا اجباری است و از یک طرف اختیاری است. خوب است از دو طرف اجباری باشد همینکه بکنند از صاحبان مستمری فروش را تقاضا کرد دولت موافقت بکند.

مظهر (آذوقه در نظر ماری) - البته تصویب نمود. منظور همین است که فرمودید خود دولت این فرموده را کرده است و میخواند مستمریات را در مقابل پرداخت این مبلغ برتریبی که نوشته شده است بخرد و در ماده اول هم نوشته شده است که صاحب مستمری مکلف است در مقابل دیافات مابقی که میزان آن برتریب ذیل مبنی می شود بفروشد پس این مبلغ را بگیرد و در مقابل مستمری را بفروشد این از هر دو طرف است و نظریه حضرتعالی ثابت است

طیباتی دیبا - خیلی خوب بنده همین را بخواستم.
ولیس - آذوقه اصرار

المر - اولاً بنده ندانم چون اینجا اسم مستمری درده شده اصلاً شهرها و مقرریها که در دفاتر دولتی است موضوع بحث هست و لغت مستمری را شامل آنها میدانند یا نه؟

کارولی - خبر نیست
المر - خوب بنده میدانم استر دانستن که کذب نیست در کسبیون بودجه نبود و عضو هیئت دولت هم نیست باید تذکر بدهم و سؤال بکنم. عرض دیگر بنده این است که در قسمت اول این خریداری عادلانه نیست بجهت اینکه بعداً اینکه آقایان قبول کردند اگر کسی بترده سال مدتانی داشته باشد ضرب در شصت و چهار ریال بهش برده با سیزده سال پنج تومان و کسری باین ترتیبی که همه آقایان ملاحظه می فرمایند در سودتیکه مستمریهای مدت دار است پنجمال و هفتسال و در مقابل مستمری برای آن مستمری

داری که بترده سال باقی است شش تومان بترده سال معلوم کرده اند ولی برای کسی که معلوم نیست بترده سال سی سال چهل و پنجمال چند سال دیگر بترده بماند (اورنگ ضمت سال) مثلاً هرچه میل دارد بترده بماند برای این قید شده چهار تومان. اگر برای آن بترده سال قید شده تومان شش تومان و چهار فران برای این باید حداقل تومانی هفت تومان بپوشند برای اینکه مرعی که مستمری باشند ممکن است از بترده سال کمتر و از بترده سال بیشتر عمر کنند بنده نسبتاًم بچه نظر این را چهار برابر نوشته اند در سودتیکه معلوم نیست مستمری تا چند سال بگری می کرد و قطعاً باید بیشتر از آن باشد اگر آن نمت و چهار ریال است این هفتاد و پنج ریال باید باشد و الا تناسب با آن نیست و قسمت دیگر هم آن قسمتی بود که آقای مؤید احمدی تذکر دادند و بنده هم کلاماً عرض بیکم که خیلی هست در مازندران و چندجا بود که وقتی ما در کسبیون بودجه بودیم بپوشیدیم که یک مالک یک زمین وقت بود و در مقابل شصتین دولت شریک بود در مازندران و جاهای دیگر اینجا را دولت گرفته و از زمان تحصلی شاه تا حالا اجاره کرده همان اجاره صد و بیست سال قبل این را گذر کرده و می رازد تازه باز میخواند آن را بمالکیت منتاسد پس اگر میخواند آرام خریداری کنند باید مناسب باشد با عایدش مثل خالصجات دولتی که خریدند که پنج برابر نایبات متوسط بود پس آن عایدات حالیه اش را معلوم کند پس قسمت غیروقفه را آتوق به آن تاسباشش بخزند و اگر وقف بود یک ترتیب خوبی بگذارد از برایش که بعدها معلوم باشد که آدم وقف را بکجا ببرد که از اداره دولتی امین تر و مطمئن تر باشد. ما که اداره اوقاف داریم و نظارت بر اوقاف داریم بوجب قانون و میل داریم که تمام اوقاف در دست اداره اوقاف ما باشد اگر این قعود عمل کنیم نسبت بوقوفاتی که در دست وزارت مالیه بود بتوان اجاره گمان میکم امنیتان مردم سلب شود و متزلزل شود و این خوب نیست باید پنج فتره ده فتره بترده فتره را صرف نظر کنند بگذارند بوقف باشد بعد از صد و بیست سال صد و سی سال دو مرتبه بخزند

مصرفش بدهیم و بنویسند عریشش بدهیم تا معلوم باشد که ثبت استاد بیجا نش چیز است و سردن بدست دولت و وزارت اوقاف بیجا نش چیست. این را وزارت اوقاف می پاستی تذکر میدادند در هیئت دولت حالا که نماندو فراموش کرده اند بنده عقیده دارم که خود وزارت مالیه این را در نظر بگیرند که موقوفات مدرسه حاج ملا آقا رضا را که در این شصت سال اجاره اش بیست برابر شده است قانون اساسی اجازه میدهد که قوانین دیگر نه مصلحت. **وزیر مالیه** - این نسبتاً آخر فرمایش آقای اصرار کانههار علاقه مندی فرمودند (که حالا بنده جواب میدهم) مثل این است که فرمایند آقای مؤید احمدی فرمودند تفریح داشتند و شنیدند ولی موفقی که بنده جواب عرض کردم تشریف نداشتند (افسر - بنده) همین است. بنده فوراً حساس زادم. عرض کردم عوض مال آلا عوض و معوض برودا مملکت نمیکند بفروشد در ماده چهارم ملاحظه فرمایند مکلف نیستند بفروشد اگر کسی بخواهد با مواظقت خودش دولت حاضر است پنج برابر بدهد اگر بخواهد مسال خودش است (افسر - بنده) بسیار خوب) این اصلاً ساله بیاضانه موضوع است (اورنگ - بنده) مواظقت صاحبان آنها) البته مثل خالصه انتقالی که شبیه اوست دولت را مکلف کرده که حتماً بفروشد ما این را مکلف نمیکندیم هر وقت موافقت کرد میخرند لند بخواهد بگوید سدر ایرش هم بفرماید اما راجع به میزان آنچه بدهی هست ما تمام این ملاحظات را کرده ایم و بیشتر از آنچه که در نظر میاید همین قانون مبنی بودجه در حکم استمال رأی داریم ملاحظه فرمایند بیشتر از پنج تومان نسبت اینجا ناشی شش تومان و چهار قران هم هست برای معنی جاها بکنند پس برای پنج تومان خریدند اند ولی اینکه فرمودید چرا مستمریات موردی را فرق داده است اولاً خیلی کم شده است آنهاست است که از زمان ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه داده شده است لابد اشخاصی که بطور متداولانه تصور میشود که چهار برابر

قیمت عادلانه بشود و این مستعمرات موروثی منت هفت ساله که هفت سال باقی باشد معادل باور میشود ولی آن کسی که مستعمری داشته وقت کرده فرسأ اگر بیجا پنجساله دارد او تا بیست و یکسال اگر یکبار بازده سال باید اولادش بزرگ خود و با اینکه عیال دارد و اولاد دارد از این جهت باید این نسبت منظور شود و در اینجا هم بتناسب مدعت منظور شده است و ترتیب خوبی است ولی آهائی که مستعمری شخصی دارند عرض کردم هم مدعای آن است که او به البته کسی که گذشت سالات مستعمری میگردد مستعمران است که دوام زیاد دارد (افسر - این از مجلس گذشته است شصت سال نیست) خوبتر آن می رود بوظیفه یا شهریه این مستعمری است اول هم اشاره فرمودید این قانون آهائی را که وظیفه و اینها میگردد شامل نمیشود مستعمرات است و صیغه مستعمری آهائی را که صیغه شهریه و وظیفه است شامل نمیشود این میشود چهار برابر ولی اینکه موروثی است بتناسب مدعی است که باقی است بنظر بنده اجحاف شده و نهایت ارفاق هم شد است و خواهید دید که بخود مردم هم کمال ضایع را دارند میآید این کار را میکنند برای اینکه آهائی یکی از آقایان میفرمودند که هیچ بجز آن روی چه بنائی این شده است آآن آدم بیک کسی فرضی داشته باشد که بنا باشد هر سال یک قطعی از آرا بدهد بیک مقداری از آن را بدهد طرف میآید بگوید نزول میکنم فلانقدر کفز بده و امروز بده برای اینکه فرع دارد و فرع اندر فرع دارد پولی که آدم نوی مستغرق داشته باشد اینطور است این است که این کافی بنظر آمده است بیشتر از این هم روا نیست و اقتضا ندارد یعنی چنانکه ملاحظه میفرمایید ما فرض میکنیم اینانک و این را میبرادیم برای اینکه این حسابها پاک شود دفاتر شسته شود و نهاد شود و این معادل است با اینکه قانونی بگذرانیم که خیلی هم ممکن بود تصویب شود و موافقت بکنند که سه سال دیگر بعد از امسال این مستعمرات را در بودجه بگذرانند و بعد دیگر هیچ نگذارند حالا ما میخواهیم اینطور بشود یک جانب

پول قابل دستشان بیاید.
چینی از نماینده گان - کافی است.
رئیس - پیشنهادی از آقای ملک زاده رسیده است؛ پیشنهاد آقای دکتر ملک زاده پیشنهاد میکنم قسمت يك از ماده اول برتربیب ذیل اصلاح شود.
مستعمرات شخصی غیر موروثی که از هزار ریال تجاوز نکند در سال شش برابر مبلغ پرداختی سالانه مستعمران شخصی غیر موروثی که از ده هزار ریال در سال تجاوز نکند چهار برابر مبلغ پرداختی سالانه مستعمرات شخصی غیر موروثی که سالانه از صد هزار ریال تجاوز نکند سه برابر مبلغ پرداختی سالانه
رئیس - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر ملک زاده - با تصدیق بقراریاتی که همه آقایان فرمودند این لایحه را بنده هم مستقدم که یکی از انواع اصلاحی مملکت است و فوق العاده نافع بنده از برای اینک هم منظور که اعزاز شد در اینجا که یک مستعمراتی حقاً و بدون حق در حق يك اشخاصی بر قرار شده در گذشته و امروز هم گفته شد که بطور حق واضح اینها قلع شده است یا خرید شده است و گفته را لازم می دالم که تذکر بدم یکی اینکه بعقیده بنده آنگاه که اشخاص هستند که دارای مکتب و ثروت هستند و استفاده هم از خزانه دولت بعنوان مستعمری میکنند در مقابل يك عده هم هستند که شاید روز اول هم بناحق اینها داده شده است ولی امروز معاشان از این راه میگردند و شاید بیک سنی هم رسیده اند که دیگر نمیتوانند کار و شغل برای خودشان تهیه و دست و پا کنند این است که بنده در اینجا پیشنهاد دادم که بیک قسمتی قائل شوم اشخاصی که تا حدود صد تومان در سال که هزار ریال باشد مستعمری میکنند يك مبلغ بیشتری منظور شود برای خرید مستعمری آنها و بعقیده بنده شش برابر بشود و اشخاصی که صد تومان تا هزار تومان مستعمری دارند چون مبلغ کافی تری است بعقیده بنده در همان حدود چهار برابر یا پنج برابر

باید بشود این است که يك اشخاصی هستند خانواده هائی بنده که امروز با این حقوق مختصر استفاده میکنند روزگاری میکنند و اگر بیشتر رعایت اینها در این قانون بشود خیلی لازم و بهتر است و اگر این نحو را نباشد قبول کرد یک بعدی بکنند که اشخاصی که استطاعت دارند بمبلغ کثری خریدند و اشخاصی که استطاعت ندارند يك مبلغ زیاد تری بانها داده شود که از آن مبلغ بتوانند تأمین معاش خود و خانواده شان را بکنند حالا هر نظری که آقای وزیر مالیه دارند و بنظرشان بهتر میآید فرمایند.

رئیس - آقایانیکه با ماده اول موافقت دارند فرمایند (اغلب نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود: ماده دوم - اشخاص ذیل حق استفاده از باز خرید مستعمری نداشته و مستعمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفاتر دولت حذف خواهد شد.

- ۱ - اشخاصی که مرتباً حقوق از خزانه دولت میکیرند
- ۲ - صاحبان مستعمراتی که تا آخر اسفند ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت باز خرید مستعمری بوزارت مالیه مراجعه نکرده باشند.

رئیس - آقای عراقی.
عراقی - اگر چه تصور میکنم آقای وزیر مالیه در این قسمت چیزی گفتند ولی اینجا نوشته است در ماده ۲ اشخاص ذیل حق استفاده از باز خرید مستعمری نداشته و مستعمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفاتر دولت حذف خواهد شد ۱ - اشخاصی که مرتباً حقوق از خزانه دولت میکیرند حقوق گرفتن غیر از مستعمری است حقوق شامل شهریه هم میشود که از خزانه دولت میکیرند خواستم آقای وزیر مالیه يك توضیحی بدهند که در صورت مجلس هم قید بشود که مراد از اینانکه حقوق از خزانه دولت میکیرند چه جور اشخاصی هستند آیا شهریه بگیر ها هم جزء این اشخاصند یا حقوق چیز دیگر است که شامل شهریه نمیشود؟ این یکی یکی دیگر در قسمت دو که نوشته است صاحبان مستعمراتی که تا آخر سنه ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت باز خرید مستعمری بوزارت مالیه مراجعه نکرده باشند مستعمری آنها حذف میشود ممکن است چون لغت وزارت مالیه دارد ایتر را يك توضیحی بدهند یا يك چیزی بر عبارت آن افزوده شود مثل ادارات مالیه برای

اینکه ممکن است کسی که مستمری دارد دستش بوزارت مایه نرسد این باردار مایه رجوع کند که آن بیچاره حقوقی که بمشاوره بگیرد بپوشی میبخشند بفرود است دستش نرود در اینجا خود وی یک کلمه ادارات مایه هم در ولایات و ایالات به ادارات مایه رجوع کنند.

وزیر مایه - این منظوری را که آقای عراقی فرمودند البته منظور وزارت مایه هم همین است و مقصود از لفظ وزارت مایه همانطور که در سایر قوانین و نظامنامه ها هم هست شامل ادارات مایه هم میشود و قبلاً هم عرض کردم و اگر پیشنهادها هم بفرمائید قبول میکنم و اینجا منظور این نیست که یا شوند یا نباشند در مرکز بوزارت مایه صورت بدهند پیشنهادها هم ممکن است بدهند در قسمت آنکه اشخاصی که حقوق مرتبطاً میگیرند شاید اشتباه شده است با اینکه حقوق دیگری اشخاصی که مستمری دارند و علاوه بر مستمری یک حقوق دیگری از دولت میگیرند با مستخدم دولت هستند و علاوه بر آن شریه هم دارند یا هر عنوان دیگری یک حقوقی از خزانه دولت میاورد اما بنا باشد که حقوق دیگری از خزانه دولت باورسد دیوید مستمری باو نمیدهند (عراقی - پس هر حقوق دیگری) بل هر حقوق دیگری هر چه باشد اسلایان قانون همانطور که عرض کردم ایجادش برای این بوده است که اشخاصی که عاجز بودند یا فقیر بودند اولی کسی که من خودش را در میاورد البته او دیگر نباید مستمری بگیرد و تا آخر ۱۳۱۳ حذف میشود.

رئیس - آقای قهیمی.

قهیمی - در قسمت اول قیده شده است که اشخاصی که مرتب حقوق از خزانه دولت میگیرند و در قسمت اول ماده قید میکند که تا آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفاتر دولت حذف خواهد شد این معلوم میکند که در سنه ۱۳۱۶ و ۱۳ و یک حقی خواهد داشت در صورتیکه اشخاصی که مرتباً حقوق میگیرند امم از این که عنوان

شهریه باشد یا بدو دیگر می باشد یا اسلایان کثرت مستمری ندارند و سابقاً هم در ضمن بودجهها ذکر میشد که حقوق مستمری اشخاصی که از خزانه دولت حقوق میگیرند اسلایان باید حذف شود ولی تا آن مدتی که اینجا قید شده است که تا آخر ۱۳۱۳ باشدن یک حقی برای آنها حفظ میکنند بنده نظرم میرسد که اگر آقای وزیر مایه موافقت فرمایند در آخر این جمله علاوه شود که اشخاصی که فعلاً حقوق میگیرند مستمری آنها حذف میشود یعنی تا آخر ۱۳۱۳ هم بانها مستمری داده نمیشود و اگر مستحق این شدند که دولت آنها را از خدمت خارج کند و حقوقی بپایاندهد دیگر مطابق اولی این مستمری قیام داده شود و اگر این قریب که نوشته شده است باقی بماند یک حقی برای آنها حفظ میکند.

مختبر - همانطور که فرمودید مقصود این است که یک حق باز خریدی برای آنها باقی بماند زیرا که این قانون اجرائیش تا آخر اسفند ۱۳۱۳ است و مستخدمی که از خزانه دولت حقوق میگیرند ممکن است که فرداً منتقل شود اگر منتقل شد باید بتواند بفرود مستمری خودش را حالا که حقوق میگیرند بتواند مستمری بگیرد ولی اگر بعد منتقل شد یا منتظر خدمت شد که حقوق دیگری آوقت میتواند بفرود این حق باز خرید مستمریات همانطور که برای سایرین تا آخر ۱۳۱۳ هست برای مستخدم هم باشد مثلاً اگر مرتب حقوق میگیرند نمیتواند استفاده کند که حقوق نگیرد در آینده مستمری باو بفرود و این مساعده است برای آنها.

رئیس - پیشنهاذی از آقای مؤید احمدی و آقای عراقی رسیده است فرانت میشود.

پیشنهاد آقای مؤید احمدی
در جمله آخر فقره دو پیشنهاذ میکنم. در مرکز ادارات مایه در ولایات و ایالات مراجعه نکرده باشند.

پیشنهاد آقای عراقی

بنده پیشنهاذ میکنم در ماده ۲ بعد از حقوق نوشته شود (دیگر) و باز پیشنهاذ میکنم بعد از لفظ وزارت مایه نوشته شود در ایالات و ولایات باردار مایه.

وزیر مایه - محتاج توضیح نیست آت قسمت اول را که قبول دارم و راجع به لفظ (دیگری) شاید بهتر این باشد که قبل از لفظ حقوق نوشته شود بعنوان دیگری حقوق از خزانه دولت بگیرد (عراقی - پس خوب بنده هم همینطور قبول دارم) قبل از لفظ مرتباً گزارده شود.

رئیس - عبارت را یک بار دیگر میخوانم.

ماده دوم - اشخاص ذیل حق استفاده از باز خرید نداشته و مستمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفتر دولت حذف خواهد شد:

۱ - اشخاصی که مرتباً بعنوان دیگری حقوق از خزانه دولت میگیرند

۲ - صاحبان مستمریاتی که تا آخر اسفند ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت باز خرید مستمری در مرکز بوزارت مایه در ولایات به ادارات مایه مراجعه نکرده باشند.

الرئیس - یک توضیحی بنده میخوانم.

رئیس - فرماید.

الرئیس - ادارات مایه طاهرش باید این باشد که بنای مایه رجوع کنند ممکن است باردار دخانیات و تصدیه رجوع کنند که آن ادارات مرجع این کار نیستند این را خوب است توضیح بدهند که رفع اشکال بشود.

وزیر مایه - اصطلاحاً نگفته میشود ادارات مایه همان ادای مایه است و توضیح دیگری لازم ندارد

رئیس - آقای یک نامه دوم با اسلایان که شد موافقت دارند قیام فرمایند.

(عدد زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم فرانت میشود.

ماده سوم - اقلامی که بعنوان صرف روشنائی و مقایر ضمن دفتر مستمریات منظور می باشد باستانی اقلام ذیل تماماً حذف خواهد شد:

الف - صرف روشنائی مزارات هریک از ائمه اطهار و حضرت ابوالفضل علیهم السلام.

ب - صرف روشنائی مقابر سلاطین ماسنی و عباس میرزا نایب السطنه که امسال بودجه وزارت معارف انتظار یافته و در سالهای بعد اعتبار لازم برای آنها در بودجه وزارت مزبور منظور خواهد گردید.

ج - صرف روشنائی و محتاج مدارس مطابق اقلام خرج ائمه دفتر قداً جنساً بودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت.

نیمه - اجناسی که نرخ آنها ثابت است همان نرخ و آنها را که تخمین قیمت نشده بترخ روز تبویل به نقد خواهد شد.

د - صرف روشنائی مقابر مرحوم حاج شیخ مرتضی انصاری - مرحوم حاج میرزا حسن شیرازی - مرحوم حاج ملا هادی زورابی - مرحوم حاج شکر الله کردستانی بودجه معارف انتقال خواهد یافت

رئیس - آقای دیبا.

طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است که مساجد از قلم افتاده است یک مساجدی هم هست که در دفتر برای روشنائی آن مساجد هم یک مبلغی از قبضه منظور شده بدهی است استثنائی کند این اقلام شده یعنی از قسمت الف به بعد برای احترام آنهاست همان احترامی که بقاع متبرکه ائمه اطهار دارد مساجد هم همان احترام دارد (الرئیس - بیشتر دارد) بلکه بیشتر دارد در صورتیکه آنها استثناء شده و در دفاتر هم با هم بعضی مساجد و مدارس یک مبلغی منظور شده عقیدام این است که در یک قسمی هم که البته متناوب باشد مثلاً در قسمت (ج) علاوه شود مساجد.

وزیر مایه - چون احتیاج مبدع که در باب صرف روشنائی و اینها که چیزی اهمیت است برای این که عدد کمی است و در غالب موارد بزرگ نمیخواهم عرض کنم که شاید استثناء داشته باشد برای من کم در غالب موارد بمحل خودش صرف نمی شود چون هر کسی ممکن است که یک جایی سراغ داشته باشد و این صحبتها بیان یابد چون این صرف روشنائی هم جزء مستمریات است

و جای آید عرض کردم مستطبات و پنج بسته مختلف تقسیم کرده که یکی هم صرف روشنائی است و صرف روشنائیهای بسیار عجیب و غریبی دارد که بنده اینجا صورت دارم که اگر صورتش را بخوانی آقایان بهلاجه میزنند (بنده مقدمه انتقاد نیست) مثلاً صرف روشنائی مقبره لوط پندیم که بنده نالین را بنده بنده نمیدانم که لوط پندیم در ایران بدقوت است (خنده) نمائندگان) از این قبیل چیزها و صرف روشنائیهای بسیار دارد این است که اصلاً وقتی که در بعضی موارد بخود کلی استیاضا شده و اگر هم استیاضا نمیشد شاید هیچ ایرادی نمیشد و یکی دوسه تا استیاضا مهمی که می شود اونوقت غالباً مردم استیاضا بن نوع چهاردهم که ولایت خودش را خوب می شناسد ولی مالک اصولی را اتخاذ کردیم از او صرف روشنائی اصلاً صرف نمیشود تاچنانچه لوطی داد که هر جا که یک مسجدی هست دولت صرف روشنائی او را بدهد مردم مؤمن و متقی هستند آنها باید بدهند ما کتبیم یکی خود الله اطهار شخص امام را مستی کردیم و الا امامزادهای مختلف زیاد است که بنده صورتش را دارم دیگر این که پادشاهان هستند البته سلاطین مدفوع بوده اند سلاطین قاجاریه بوده اند البته خود پادشاهان پادشاه مملکت بوده اند در زمانش مقروض باید میخونظ بمانند عیال میرزا هم در ضمن صحبت آمد و اضافه کردیم و اسراری هم ندارم اگر آقایان بخوانند حذف کنند بنده هم موافقت دارم ولی نه قصد این باشد که وقتی که ما المذاکتیم امامزاده ها یا برادران الله که بوده اند یا دیگران این را بنده و سب و بدهم و وقتی که پادشاهان را کتبیم بنده زاده ها هم سب و بدهم بنده امامزاده های خیلی محترم که ما قندو آنها را می شناسیم نه این که صرف روشنائی ندادن مثل انکار قدر و مقام آنها باشد یکی دیگر که استیاضا شد که پاک است مدرسه بود مدلس منتجب

دیگر بود مدلس صرف طلاب می شود (یک نفر از نمایندگان - اگر بشود) خوب است و ما این را حذف نکردیم و این را جزء بودجه وزارت معارف کردیم و ارجع بدلاء هم یک اصلی اتخاذ کردیم یعنی بیک کسانی را که اصلاً کسی فساد علمی بزرگ درجه اول که در

زمان خودش درجه اول بود آمد و مرجع تقلید تمام ایران بود آمد مثل حاج میرزا حسن شیرازی در نظر گرفتیم با حاج ملاهادی سیرازی که همه مفاض را میداند تمام مخصوصی دارد و یکی از علمای کردستان است که مفاض را همه قبول دارند گذاشتیم (اورد تک - مفاض شایع است) و باقی را حذف کردیم ولی اگر بخوانیم در این مورد بحث کنیم هر کدام دیگر را هم می شود گفت که چه عیب دارد باشد قصدمان این بود که همه را یک جا حذف کنیم ولی برای الله اطهار (بنده نمی خواهم عرض کنم که صرف نمیشود) اتفاقاً صرف می شود که اگر هم تنگی باشد بنده که شک ندارم ممکن است صرف بشود ولی خویشیم که فقط الله اطهار نوشته شود چون عدلمان میدود است ولی امامزاده عداوتش میدود نیست است این است که امیدوارم که آقایان این اصل را قبول بفرمایند و دیگر توسعه ندهند (صحیح است)

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

ولیس - بیست و نهمی از آقایان دیار بوده است قرآن میخواند:

پیشنهاد آقای طباطبائی دینا

پیشنهاد می نمایم در قسمت (ج) ماده سوم بند از مدلس علاوه شود مساجد.

ولیس - آقای دینا.

طباطبائی دینا - فرمایشاتی که آقای وزیر در این فرمودند در جواب آید حقه قنار مریوطه آن چیزی بود که بنده عرض کردم بنده امامزاده با پندیمری که که چهول است آن را عرض نکردم فقط مساجد را عرض کردم که اولاً هم زیاد نیست اگر بدقتر مراجعه بفرمایند اقلام مخصوصی است چه در مرکز و چه در ولایات در مرکز یک مساجدی هست که برای بخارج و صرف روشنائی آنها یک بلنی مین شده است و همینطور در ولایات و بند از پیشنهاد بنده هم عقیده بنده این است که پیشنهاد دیگری نتواند شد این که فرمودند که صرف نمیشود بنده هم تصدیق دارم که ممکن است بخارج روشنائی و سایر بخارج صرف نشود ولی دولت باید تفاوت داشته باشد وقتی که دولت یک خرجی را میدهد باید تفاوت داشته باشد که در محل خودش صرفه بشود.

ولیس - آقایان که پیشنهاد آقای دینا را قابل توجه میدانند لایم فرمایند.

(اغلب لایم نمودند)

ولیس - قابل توجه شد لایم تأیید به کمیسیون برود.

شریعت زاده - پیشنهاد آقای دینا در این پیشنهاد خراج است در واقع برای این که در خیر کمیسیون برود این رقم پیش بینی شده است بنده خواستم این را در تذکره هم درج نمایم - اجازه بفرمایند که چهو نیست - اولاً در وجوب ظاهره خراج در قانون بودجه است و در قانون بودجه نماینده نمی تواند پیشنهاد خراج بکند و ثانیاً این خراج نیست و این عمل باز خرید است مثل باز خرید خالصه اوقالی و در این جا اگر یک پیشنهادی یک نفر نماینده بدهد

ولیس - این پیشنهاد را بنده رأی کرده و باقیه را هم برعهده بنده است. هر گفته و هر عملی متضمن خراج است اگر این طور بیسبب باشد اصلاً و کبلی حرف نباید بزند (صحیح است) این است که این پیشنهاد خراج نیست و یک عملی است که ممکن است از آن عمل تولید خراج هم بکند و فیلاً لایم می رود به کمیسیون.

[۸ - موقوف و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

ولیس - اگر واقعتاً بفرمایند جلسه آینده یکشنبه هجدهم اردیبهشت ساعت قبل از ظهر دستور هم منوم لایحه باز خرید مستطبات (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

ولیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة انتخاب محصلین ایرانی امریکا جزو سدی پست محصلین اعزازی

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است از عهدا بن ایرانی که در تالک متحدة امریکا تحصیل میکنند. با احراز شرایط مصرحه در قانون شش تیر ماه ۱۳۰۸ نیز جزو سدی پست محصلین اعزازی بخارجة انتخاب نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر